

На основу члана 119. став (1) тачка 1) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 - други закон 6/20) и члана 32. Статута „Мачванске средње школе“ Богатић , Школски одбор је на седници одржаној дана 2.12.2021. године, доноси:

ПРАВИЛНИК О ПРАВИМА , ОБАВЕЗАМА И ОДГОВОРНОСТИМА УЧЕНИКА

„Мачванске средње школе“ Богатић

I – ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о правима, обавезама и одговорностима ученика „Мачванске средње школе“ Богатић (у даљем тексту: Правилник) уређују се права, обавезе и одговорности ученика „Мачванске средње школе“ Богатић (у даљем тексту: Школа), васпитно – дисциплински поступак, васпитно – дисциплинске мере, надлежност за изрицање мера, правна заштита ученика и материјална одговорност ученика.

II – ПРАВА И ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА 1.

Права ученика

Члан 2.

Права ученика у Школи остварују се у складу са Уставом Републике Србије, потврђеним међународним уговорима, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а Школа је дужна да обезбеди њихово остваривање, а нарочито право на:

- 1) квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева образовања и васпитања;
- 2) уважавање личности;
- 3) подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- 4) заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- 5) благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за образовање и васпитање;
- 6) информације о правима и обавезама;
- 7) учествовање у раду органа Школе, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о средњем образовању и васпитању;
- 8) слободу удруживања у различите групе, клубове и организовање Ученичког парламента;

- 9) јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
- 10) покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права наведена под тач. 1)–9) овог члана нису остварена;
- 11) заштиту и правично поступање Школе према ученику;
- 12) стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
- 13) друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.

Члан 3.

Ученик или родитељ може да поднесе писану пријаву директору у случају повреде права из члана 2 овог Правилника или непримереног понашања запослених према ученику, у складу са општим актом Школе, у року од осам дана од дана сазнања о повреди права.

Запослени у Школи дужан је да одмах по сазнању, а најкасније наредног радног дана, поднесе писану пријаву директору да је учињена повреда права ученика.

Директор је дужан да пријаву из ст. 1. и 2. овог члана размотри и да, уз консултацију са учеником, родитељем ученика и запосленим, одлучи и предузме одговарајуће мере у року од осам дана од дана пријема пријаве.

2. Обавезе ученика

Члан 4.

Ученик има обавезу да:

- 1) редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
- 2) поштује правила понашања у школи, одлуке директора и органа школе;
- 3) ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 4) не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
- 5) поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
- 6) чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
- 7) стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

Члан 5.

Односи међу ученицима треба да буду засновани на међусобној сарадњи и помоћи, другарству, пријатељству, уважавању и поштовању личности и пристојном опхођењу.

Међусобне неспоразуме и сукобе ученици решавају у оквиру одељенске заједнице, уз посредовање одељењског старешине, психолога односно педагога или дежурног наставника.

Ученици треба да се пристојно понашају према наставницима и осталим запосленима у Школи.

Међусобне неспоразуме и сукобе ученика и наставника решавају одељењске старешине у сарадњи са школским психологом, односно педагогом.

Члан 6.

Ученик и родитељ ученика дужан је да у року од осам дана правда изостанак ученика и доставља потпуне и тачне контакт информације. .

Изостајање ученика до 3 дана због болести или повреде може се правдати изјавом родитеља.

Изостајање ученика више од 3 дана због болести или повреде може се правдати само лекарским уверењем.

О оправданости изостајања ученика из других разлога одлучују одељењски старешина .

Члан 7.

По истеку рока за правдање изостанака, сматраће се да је изостајање ученика било неоправдано и то ће се евидентирати.

Изостанци који су евидентирани као неоправдани могу се накнадно оправдати ако ученик или његов родитељ учини вероватним да је рок за правдање изостанака пропуштен из оправданог разлога.

Члан 8.

Одредбе чланова 6. и 7. Правилника сходно се примењују и ако се ради о изостајању ученика с других обавезних облика образовно-васпитног рада, као и ако се ради о кашњењу ученика на наставу и друге облике образовно-васпитног рада.

Последице неоправданог закашњавања на час или одласка са часа без одобрења у трајању најмање половине трајања часа истоветне су последицама неприсуствовања целом часу.

Члан 9.

Школа је дужна да обавести родитеља о ученику који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе.

Ако родитељ ученика по пријему обавештења из става 2. овога члана не обезбеди да у року од три дана ученик настави редовно да похађа наставу, Школа одмах обавештава надлежну установу социјалне заштите.

III – ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА ЗА ПОВРЕДУ ОБАВЕЗЕ

1. Васпитни рад са ученицима

Члан 10.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлуке директора или органа Школе, неоправдано изостане са наставе **пет часова**, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, Школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима: у оквиру одељенске заједнице, стручним радом одељенског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

2. Лакше повреде обавеза ученика и васпитне мере

Члан 11.

Под лакшим повредама радне обавезе ученика сматрају се:

- 1) учестали долазак на часове са закашњењем
- 2) не долази прикладно одевен за активности које организује школа
- 3) оштећује одевне предмете, прибор и опрему других ученика
- 4) не поштује одлуке надлежних органа школе
- 5) својим понашњем омета остваривање школских манифестација и др. облика образовно - васпитног рада
- 6) конзумирање хране, пића и жвакаћих гума на часовима
- 7) чини повреде првог нивоа прописане протоколом о поступању у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање
- 8) ометање наставника у раду: гађањем других ученика папирима, оловкама и сл., разговор са другим ученицима, шетња по учионици, често обраћање наставнику у циљу ометања наставе, добацавање итд.
- 9) изазивање нередица мањих размера у просторијама школе и школском дворишту
- 10) напуштање часа без одобрења наставника
- 11) неоправдано изостајање са наставе **до 25 неоправданих изостанака**
- 12) несавесно обављање поверених послова
- 13) коришћење објекта и инвентара школе супротно њиховој намени
- 14) нарушавање правила хигијене у школи и дворишту школе
- 15) некоришћење средстава заштите на раду при раду у учионици, радионици и правним лицима код којих се обавља практична настава.
- 16) необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељенског старешине упућених родитељу
- 17) оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација, прибора запослених у школи, оштећење или уништење личних ствари и прибора других ученика ;
- 18) коришћење мобилног телефона, електронских уређаја и других средстава којима се ремети дисциплина на часу или на другим облицима образовно-васпитног рада, а којима се не угрожавају права других и не служи за превару у поступку оцењивања;
- 19) непримерено одевање у школи и предузећима

- 20) непримерено понашање ученика према другим ученицима које изазива непријатност, осећај омаловажавања до физичке угрожености
- 21) узимање туђих ствари, скривање или подметање без намере присвајања истих;
- 22) када у својству дежурног ученика несавесно обавља своје дужности (не дође на време на дежурство, не води свеску дежурства уредно, не звони у време за то прописано, допусти улаз трећем лицу без узимања потребних података, самовољно напусти дежурство и сл.);
- 23) када одбије да примени мере заштите и безбедности ученика у школи, на екскурзији и настави у природи, посети, излету, организованој настави или другим ваннаставним активностима школе
- 24) непоштовање правила понашања током трајања пандемије COVID – 19.
- 25) и остале повреде које нису утврђене законом као теже повреде обавезе ученика.

Лакше повреде се евидентирају у напомени дневника рада.

Члан 12.

За лакшу повреду обавезе ученика могу се изрећи васпитне мере:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Утврђивање чињеничног стања поводом лакше повреде обавеза ученика спроводи одељењски старешина.

Пре изрицања васпитне мере одељењски старешина је дужан да ученика усмено саслуша, а по потреби да прикупи и друге доказе ради утврђивања чињеница, односно околности под којима је повреда учињена као и утврђивања одговорности ученика.

Васпитне мере изричу се ученику без вођења дисциплинског поступка, у школској години у којој је учињена повреда обавезе.

Опомену и укор одељењског старешине изриче одељењски старешина, а укор одељењског већа – изриче одељењско веће.

Опомену изриче одељењски старешина уколико је ученик учинио од 1-7 лакших повреда.

Укор одељењског старешине изриче одељењски старешина уколико је ученик учинио од 8-13 лакших повреда.

Укор одељењског већа изриче – одељењско веће уколико је ученик учинио 14-20 лакших повреда.

Са учеником који учини лаку повреду обавеза Школа је дужна да **појача васпитни рад** активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, да сарађује са установама социјалне и здравствене заштите, у циљу промене понашања ученика.

Ученику се не смањује оцена из владања због изречене васпитне мере.

3. Теже повреде обавеза ученика и васпитно – дисциплинске мере

Члан 13.

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом о основама система образовања и васпитања. За тежу повреду обавезе ученик је одговоран ако је у време извршења обавеза била прописана Законом.

Теже повреде обавеза ученика су:

- 1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води Школа или друга организација, односно орган;
- 2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје Школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;
- 3) уништење или крађа имовине Школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;
- 4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или друге психоактивне супстанце;
- 5) уношење у Школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
- 6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у Школи, у школским и другим активностима које се остварују ван Школе, а које Школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;
- 7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
- 8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада **више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља од стране Школе;**
- 9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 10. Правилника, ради корекције понашања ученика.

За повреде из тач. 8) и 9) овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Члан 14.

За тежу повреду обавезе ученику се изриче васпитно – дисциплинска мера:

- 1) укор директора,
- 2) укор Наставничког већа,
- 3) искључење ученика из Школе.

Васпитно – дисциплинска мера изриче се ученику у школској години у којој је учинио тежу повреду обавезе, по спроведеном васпитно – дисциплинском поступку у коме је утврђена одговорност ученика.

Ученику се за повреду обавезе може изрећи само једна васпитно – дисциплинска мера.

3. Повреде забране ученика и васпитно – дисциплинске мере

Члан 15.

Забране за чију повреду одговара ученик су:

- 1) забрана дискриминације,
- 2) забрана насиља и злостављања,
- 3) забрана понашања које вређа углед, част и достојанство.

Члан 16.

У установи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Установа је дужна да предузме све мере прописане овим законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Члан 17.

У установи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у установи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика и одраслог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање установе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој детета, ученика и одраслог.

Установа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у установи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према детету, ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем, у смислу овог закона, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, у смислу овог закона, сматра се искључивање детета, ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности установе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу овог закона, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Установа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у установи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у установи.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања деце и ученика од стране запосленог за време неге, одмора, рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету, ученику и одраслом; детета, ученика и одраслог према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета, ученика и одраслог према другом детету, ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор установе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности установе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у установи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање установе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Насилни екстремизам је промовисање, заговарање, подржавање, припремање и учествовање у идеолошки мотивисаном насиљу за остваривање друштвених, економских, верских, политичких и других циљева.

Трговина људима је врбовање, превозење, пребацивање, скривање или примање лица, путем претње силом или употребом силе или других облика присиле, отмице, преваре, обмане, злоупотребе овлашћења или тешког положаја или давања или примања новца или користи да би се добио пристанак лица које има контролу над другим лицем у циљу експлоатације.

Експлоатација је рад који није у најбољем интересу детета и ученика, а у корист је другог лица, установе или организације. Ове активности могу да имају за последицу угрожавање физичког или менталног здравља, моралног, социјалног и емоционалног развоја детета и ученика, његову економску зависност, ускраћивање права на образовање и слободу избора.

Занемаривање и немарно поступање је пропуштање родитеља, друге особе која је преузела бригу о детету и ученику, установе или запосленог да у оквиру расположивих средстава обезбеди услове за правилан развој детета и ученика у свим областима, а што може да наруши његово здравље и развој.

Занемаривање у установи обухвата: ускраћивање појединих облика образовно-васпитног рада неопходних детету и ученику; нереаговање на сумњу о занемаривању или на занемаривање од стране родитеља; пропусте у обављању надзора и заштите детета и ученика од повређивања, самоповређивања, употребе алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце, укључивања у деструктивне групе и организације и др.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања по нивоима

Члан 18.

Разврставање насиља, злостављања и занемаривања на нивое има за циљ обезбеђивање уједначеног поступања (интервенисања) установа у ситуацијама насиља и злостављања када су актери деца, односно ученици (ученик-ученик, ученик-дете). Исти облици насиља, злостављања и занемаривања могу да се појаве на више нивоа, али се разликују у интензитету, степену ризика, учесталости, последицама и учесницима. Процена нивоа насиља се доноси на основу анализе интензитета, степена ризика, трајања и учесталости понашања, последица, броја учесника, узраста и карактеристика развојног периода детета, односно ученика.

Први ниво

Члан 19.

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: ударање чврга, гурање, штипање, гребање, гађање, чупање, уједање, саплитање, шутирање, прљање, уништавање ствари.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: омаловажавање, оговарање, вређање, ругање, називање погрдним именима, псовање, етикетање, имитирање, "прозивање".

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: добацивање, подсмевање, искључивање из групе или заједничких активности, фаворизовање на основу различитости, ширење гласина.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито, неумесно, са сексуалном поруком: добацивање, псовање, ласцивни коментари, ширење прича, етикетање, сексуално недвосмислена гестикација.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија и других комуникационих програма су, нарочито: узнемиравајуће позивање, слање узнемиравајућих порука СМС-ом, ММС-ом.

Други ниво

Члан 20.

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: шамарање, ударање, гажење, цепање одела, "шутке", затварање, плување, отимање и уништавање имовине, измицање столице, чупање за уши и косу.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: уцењивање, претње, неправедно кажњавање, забрана комуницирања, искључивање, манипулисање.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: сплеткарење, ускраћивање пажње од стране групе (игнорисање), неукључивање, неприхватање, манипулисање, искоришћавање.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: сексуално додиривање, показивање порнографског материјала, показивање интимних делова тела, свлачење.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: оглашавање, снимање и слање видео записа, злоупотреба блогова, форума и четовања, снимање камером појединаца против њихове воље, снимање камером насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика.

Трећи ниво

Члан 21.

Облици физичког насиља и злостављања су, нарочито: туча, дављење, бацање, проузроковање опекотина и других повреда, ускраћивање хране и сна, излагање ниским температурама, напад оружјем.

Облици психичког насиља и злостављања су, нарочито: застрашивање, уцењивање уз озбиљну претњу, изнуђивање новца или ствари, ограничавање кретања, навођење на коришћење наркотичких средстава и психоактивних супстанци, укључивање у деструктивне групе и организације.

Облици социјалног насиља и злостављања су, нарочито: претње, изолација, малтретирање групе према појединцу или групи, организовање затворених група (кланова) које има за последицу повређивање других.

Облици сексуалног насиља и злостављања су, нарочито: завођење од стране ученика и одраслих, подвођење, злоупотреба положаја, навођење, изнуђивање и принуда на сексуални чин, силовање, инцест.

Облици насиља и злостављања злоупотребом информационих технологија су, нарочито: снимање насилних сцена, дистрибуирање снимака и слика, дечија порнографија.

Члан 22.

Ради уједначеног и примереног поступања, установа у превенцији и интервенцији на насиље, злостављање и занемаривање као лакше повреде обавеза ученика утврђује:

- понављање насилног понашања са првог нивоа када васпитни рад није делотворан;
- насилно понашање са другог нивоа када појачани васпитни рад није делотворан.

Насилно понашање са трећег нивоа може да буде третирано као тежа повреда обавеза и као повреда забране утврђене законом, у зависности од околности (последице, интензитет, учесталост, учесници, време, место, начин и др.), што процењују тим за заштиту и директор.

Члан 23.

Ученик одговара за повреду забране, ако је забрана у време када је повреда учињена била прописана Законом.

За учињену повреду забране ученику се, по спроведеном васпитно – дисциплинском поступку и утврђивању његове одговорности, изриче васпитно – дисциплинска мера:

- **престанак својства ученика Школе у тој школској години, без права на наставак образовања у истој школи.**

4. Васпитно – дисциплински поступак

Члан 24.

Васпитно-дисциплински поступак покреће се закључком директора у року од 30 дана од дана када је тежа повреда обавеза ученика или повреда забране учињена, а најкасније у року од 8 дана од дана сазнања за учињену тежу повреду обавеза ученика, односно, када је у питању повреда забране – одмах или најкасније у року од два дана од дана сазнања за учињену повреду забране, а окончава се доношењем решења од стране директора.

Закључак садржи податке о ученику, опис теже повреде обавеза ученика, односно повреду забране, време, место и начин извршења повреде и доказе. Доставља се ученику, односно његовом родитељу или старатељу, одељењском старешини, стручним сарадницима, односно стручном тиму.

Поступак води директор школе у чијем току учествује и одељењски старешина ученика.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за доношење решења.

Члан 25.

Када ученик учини тежу повреду обавеза, односно повреду забране, Школа одмах о томе обавештава родитеља, односно старатеља и укључује га у поступак.

Ученик, уз присуство родитеља, као и сви остали учесници и сведоци у васпитнодисциплинском поступку морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Малолетни ученик саслушава се у присуству родитеља односно старатеља.

Уколико се родитељ ученика, који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога Школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава надлежни центар за социјални рад.

Записник потписују сва присутна лица.

Приликом доношења одлуке о изрицању васпитно – дисциплинске мере, директор школе имаће у виду: тежину учињене повреде и њене последице, степен одговорности ученика, околности под којима је повреда учињена, раније понашање ученика, понашање после учињене повреде, узраст ученика и друге олакшавајуће и отежавајуће околности.

Одлука Наставничког већа о васпитно – дисциплинској мери доноси се већином гласова укупног броја чланова већа.

Члан 26.

Васпитно – дисциплинска мера за тежу повреду обавезе, односно за повреду забране може се изрећи **уколико је Школа претходно појачала васпитни рад са учеником** активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова и када је неопходно сарадњом са установама социјалне и здравствене заштите у циљу промене понашања ученика.

Уколико Школа није предузела ове активности, учиниће то пре изрицања васпитно – дисциплинске мере. Када предузете активности доведу до позитивне промене у понашању ученика, васпитно – дисциплински поступак се обуставља, изузев када је ученик учинио повреду забране којом је озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Члан 27.

Упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере, Школа одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама Школе или ван просторија Школе под надзором наставника, односно стручног сарадника.

Друштвено-користан, односно хуманитарни рад из става 1. овог члана Школа одређује ученику у складу с тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој

и здравственој способности, узрасту и достојанству ученика, о чему је дужна да одмах обавести његовог родитеља.

Члан 28.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из Школе, Школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

5. Смањење оцене из владања

Члан 29.

За учињену **лакшу повреду** обавезе ученика прописану овим Правилником смањује се закључна оцена из владања и то: **на оцену врло добар (4) и оцену добар (3).**

Уз смањење оцене из владања изриче се васпитна мера - укор одељењског већа. Одлуку о васпитној мери доноси одељенско веће узимајући у обзир тежину повреде обавезе ученика, последице повреде, околности под којима је повреда учињена, степен одговорности ученика, раније понашање и понашање ученика после учињене повреде, узраст и друге околности од утицаја.

Закључна оцена из владања смањује се **за теже повреде** обавеза ученика прописане Законом, **за насилно и дискриминаторно понашање** и то: на оцену довољно (2) и оцену незадовољавајуће (1), а на основу процене степена одговорности ученика и свих других релевантних околности. **Смањање оцене из владања прати изрицање васпитно-дисциплинске мере укора директора, укора наставничког већа и искључења ученика из Школе.**

Владање ученика у току полугодишта може се оценити само описно, тако да и смањена оцена из владања због изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере мора да буде описна.

Члан 30.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања **на крају првог и другог полугодишта** уколико појачани васпитни рад није довео до позитивне промене у понашању ученика, и то на:

- 1) врло добар (4) уколико је ученик неоправдано изостајао са наставе од 5-8 часова;
- 2) добар (3) уколико је ученик неоправдано изостајао са наставе од 9-16 часова;
- 3) довољно (2) уколико је ученик неоправдано изостајао са наставе од 17-25 часова;
- 4) незадовољавајуће (1) уколико је ученик неоправдано изостајао са наставе 26 и више часова.

Неоправдано изостајање ученика са наставе до 25 часова представља лакшу повреду обавезе ученика, за коју се ученику смањује оцена из владања и изриче васпитна мера.

Неоправдано изостајање ученика са наставе 26 и више часова представља тежу повреду обавезе ученика, за коју се ученику смањује оцена из владања и изриче васпитно- дисциплинска мера.

Оцена из владања ученику се смањује и за друге теже повреде обавеза и за повреде забране прописане Законом. При доношењу одлуке о оцени из владања цениће се све релевантне околности.

Владање ученика свих разреда средњег образовања и васпитања оцењује се описно у току полугодишта, а бројчано на крају првог и другог полугодишта и утиче на општи успех.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера и њихових ефеката. Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог и другог полугодишта уколико се код ученика покажу позитивне промене у понашању, ученик прихвата одговорност за своје поступке или после изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере кроз појачан васпитни рад.

6. Правна заштита ученика

Члан 31.

Због изречене васпитно – дисциплинске мере за извршену тежу повреду обавеза ученика или за повреду забране, ученик, његов родитељ односно старатељ, има право да поднесе жалбу Школском одбору у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби у року од 15 дана од дана њеног достављања. Жалба одлаже извршење решења.

Против другостепеног решења о изреченој мери искључења ученика из Школе, ученик, његов родитељ односно старатељ има право на судску заштиту у управном спору.

7. Евиденција о изреченим васпитним и васпитно – дисциплинским мерама

Члан 32.

О изреченим васпитним и васпитно – дисциплинским мерама води се евиденција. Евиденцију из става 1. овог члана води одељењски старешина.

Одговорност родитеља ученика

Члан 33.

Родитељ ученика је одговоран:

- 1) за упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) ако одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе не обавести Школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив Школе активно учествује у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика;
- 9) да поштује правила Школе.

Родитељ је дужан да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

IV – МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 34.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика покреће директор, а води комисија коју формира директор. Одељењски старешина је члан комисије.

Члан 35.

За штету коју је проузроковало више ученика, одговорност је солидарна уколико није могуће утврдити степен одговорности за штету сваког од ученика.

Члан 36.

Директор, на основу предлога комисије, доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за накнаду штете.

Директор може донети одлуку о ослобођењу ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника, материјалне одговорности за штету, због тешке материјалне ситуације.

Члан 37.

На решење директора Школе о материјалној одговорности ученика, родитељ, односно други законски заступник малолетног ученика може изјавити жалбу Школском одбору у року од 8 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

Члан 38.

На решење директора о материјалној одговорности ученик, његов родитељ или старатељ, може изјавити жалбу Школском одбору, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Школски одбор доноси одлуку у року од 15 дана од дана пријема жалбе.

V – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 39.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе, а примењује се почев од другог полугодишта школске 2021/2022.године.

Члан 40.

Измене и допуне овог Правилника врше се на начин и по поступку који је предвиђен за његово доношење.

Члан 41.

Ступањем на снагу овог Правилника престају да важе одредбе Правилника о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика од 28.3.2018.године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Весна Мартиновић

ПРИЛОГ 1 – ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛНИКА О ОЦЕЊИВАЊУ УЧЕНИКА У СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ И ВАСПИТАЊУ

Оцењивање владања ученика

Члан 19.

Владање ученика оцењује се описно у току полугодишта а бројчано на крају првог и другог полугодишта.

Оцена из владања ученика у току полугодишта изражава се **описом учениковог односа према школским обавезама и сопственим правима и обавезама, другим ученицима, запосленима у школи, другим организацијама у којима се остварује образовно-васпитни рад, школској имовини, имовини других и заштити и очувању животне средине**, као изреченој васпитној или васпитно-дисциплинској мери.

Описна оцена из става 1. овог члана садржи **предлог мера и активности** које школа планира и предузима ради промене понашања ученика, као и начин укључивања одговарајућих установа, организација и појединаца и динамику праћења понашања ученика.

Описна оцена из ст. 2. и 3. овог члана евидентира се у педагошкој документацији наставника, односно одељенског старешине.

Оцена из владања на крају првог и другог полугодишта јесте бројчана, и то: примерно (5), врло добро (4), добро (3), довољно (2) и незадовољавајуће (1), и свака од наведених оцена утиче на општи успех ученика.

Владање ванредног ученика не оцењује се.

На оцену из владања не утичу оцене из предмета.

Школа је у обавези да континуирано прати, анализира, благовремено предузима мере у циљу развијања одговорног понашања ученика и свих учесника у образовно-васпитном процесу.

Закључна оцена из владања

Члан 20.

Закључну оцену из владања утврђује одељењско веће на предлог одељењског старешине на крају првог и другог полугодишта на основу сагледавања личности и понашања ученика у целини, процењивањем његовог укупног понашања и извршавања обавеза прописаних законом и изречених васпитних или васпитно-дисциплинских мера, предузетих активности и њихових ефеката, а нарочито на основу његовог односа према:

- 1) школским обавезама и сопственим правима и обавезама;
- 2) другим ученицима;
- 3) запосленима у школи и другим организацијама у којима се остварују поједини облици образовно-васпитног рада;
- 4) имовини школе, имовини других лица или организацијама у којима се остварују настава или поједини облици образовно-васпитног рада;
- 5) заштити и очувању животне средине.

Оцена из владања поправља се на предлог одељењског старешине најкасније на крају првог или другог полугодишта када ученик показује позитивне промене у свом понашању и прихвата одговорност за своје поступке након указивања на непримерно понашање или кроз појачани васпитни рад, након изречене васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере.

Члан 21.

Оценом примерно (5) оцењује се владање ученика који редовно похађа наставу и друге облике рада у које је укључен, поштује договорена, односно прописана правила понашања и мере безбедности, негује атмосферу другарства и конструктивног решавања конфликта у одељењу; своје ставове брани аргументовано водећи рачуна о осећањима других и усвојеним правилима понашања, поштује школску имовину и имовину других, има активан однос према очувању и заштити животне средине.

Закључна оцена из владања смањује се за лакше повреде прописане општим актом установе и повреде прописане правилником којим се уређује протокол поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање (у даљем тексту: правилник о протоколу поступања):

1) оценом врло добро (4) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на првом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) оценом добро (3) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Закључна оцена из владања смањује се за теже повреде обавеза ученика прописане Законом, за насилно и дискриминаторно понашање из правилника о протоколу поступања, и то:

1) оценом довољно (2) оцењује се владање ученика који понови понашање на начин описан на другом нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада није дошло до позитивне промене у понашању ученика;

2) оценом незадовољавајуће (1) оцењује се владање ученика који се понаша на начин описан на трећем нивоу у складу са правилником о протоколу поступања, ако након изречене васпитне или васпитно-дисциплинске мере и предузетих активности појачаног васпитног рада који је у интензитету примерен потребама ученика није дошло до позитивне промене у понашању ученика.

Ученику који неоправдано изостаје са наставе смањује се оцена из владања на крају првог или другог полугодишта уколико након благовремено предузетих мера и активности појачаног васпитног рада и обавештавања родитеља, односно старатеља ученика, није дошло до позитивне промене у понашању ученика, и то:

1) врло добро (4) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 5 до 8 часова;

2) добро (3) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 9 до 16 часова;

3) довољно (2) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе од 17 до 25 часова;

4) незадовољавајуће (1) добија ученик који је неоправдано изостајао са наставе 26 и више часова.

ПРИЛОГ 2 ИЗВОД ИЗ ПРАВИЛНИКА О ОБАВЉАЊУ ДРУШТВЕНО КОРИСНОГ РАДА

Оквирно трајање учесталости и временски период обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у школама дато је у Табели 1.

Табела 1

МЕРА	Активност	Учесталост	Временски период
ОПОМЕНА	–	2 пута недељно	2 недеље
УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ СТАРЕШИНЕ	–	2 пута недељно	3 недеље
УКОР ОДЕЉЕЊСКОГ ВЕЋА	–	3 пута недељно	3 недеље
УКОР ДИРЕКТОРА	–	3 пута недељно	4 недеље
УКОР НАСТАВНИЧКОГ ВЕЋА	–	4 пута недељно	4 недеље

Приликом одређивања активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада одређује се трајање те активности, учесталост и временски период/динамика, узимајући у обзир карактеристике ученика, његов узраст и оптимално време за квалитетно и делотворно остваривање активности. Препоручено трајање активности је од 15 до 45 минута.

Одређивање и праћење друштвено-корисног, односно хуманитарног рада

Активности одређене уз васпитне мере опомену и укор одељењског старешине, одређује и прати њихово остваривање одељењски старешина самостално, а ако је потребно – уз подршку члана одељенског већа или стручног сарадника.

Активности одређене уз васпитну меру укор одељењског већа одређује одељењско веће, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди одељенско веће.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор директора изриче директор, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Активности одређене уз васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа, изриче наставничко веће, а прати одељењски старешина у сарадњи са једним или више наставника, односно стручним сарадником, које одреди директор решењем.

Евидентирање друштвено-корисног, односно хуманитарног рада и извештавање о његовим ефектима

Евиденцију о току спровођења активности води лице које је задужено за њено остваривање и праћење.

Лице које је задужено за праћење активности подноси извештај о ефектима друштвено-корисног, односно хуманитарног рада органима школе зависно од тога која је васпитна или васпитно- дисциплинска мера изречена, и то за активности одређене уз:

- васпитне мере опомена и укор одељењског старешине – извештава се одељењско веће;
- васпитну меру укор одељењског већа – извештава се одељењско веће;
- васпитно-дисциплинску меру укор директора – извештава се директор школе;
- васпитно-дисциплинску меру укор наставничког већа – извештава се наставничко веће.

Активности уз изречену васпитну меру за лакшу повреду обавеза ученика

Лакше повреде обавеза ученика школа прописује својим општим актом (нпр.: не долази прикладно одевен за наменске активности у школи или другом месту на коме школа остварује образовно-васпитни рад; нарушава хигијену школских и других просторија; оштећује одевне предмете, прибор и опрему других ученика; не поштује одлуке надлежних органа школе; не поштује прописана правила понашања у школи; својим понашањем омета остваривање школских манифестација и других облика образовно-васпитног рада; чини повреде првог нивоа прописане Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС”, број 30/10) и др.).

За учињену лакшу повреду обавеза ученику се може изрећи васпитна мера:

- 1) опомена;
- 2) укор одељењског старешине;
- 3) укор одељењског већа.

Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада:

- продужетак обавезе редара;
- писање рада/састава и излагање у одељењу на тему у вези са повредом обавезе;
- осмишљавање, израда и уређивање паноа на одређену тему;
- брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале; помоћ у размештању клупа, одржавању простора и др.);
- помоћ у продуженом боравку (нпр. у изради домаћих задатака, у организовању слободних активности, у уређењу простора у боравку и др.);

- помоћ наставнику (нпр. ученицима којима је потребна подршка и помоћ у учењу и др.);
- помоћ дежурном наставнику за време одмора;
- помоћ стручном сараднику (нпр. у припреми радионице, остваривању радионице, припреми предавања/материјала за остваривање предавања – нпр. дељење материјала, техничка подршка приликом презентације, предавања, радионице и др.);
- помоћ у обављању административних послова (нпр. ковертирање, прекуцавање текстова и др.);
- помоћ школским тимовима (нпр. брига о безбедности млађих ученика уз присуство учитеља/наставника; припрема презентације, радионице, предавања и остваривање предавања/радионице у одељењу и др.);
- организовање посебне хуманитарне акције;
- помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);
- помоћ помоћно-техничком особљу око сређивања просторија у школи и упознавање са занимањем помоћни радник као и заштитом на раду за ово занимање (одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);
- учествовање у организацији предавања које остварују спољни сарадници (МУП, Црвени крст, итд.);
- припрема презентације, предавања, радионице за ученике школе и остваривање у одељењима;
- помоћ у трпезарији и упознавање са заштитом на раду за занимања људи/запослених (кувар, серверка и др.);
- помоћ наставницима у припреми материјала за организацију ваннаставних активности (секције и сл.);
- уређење школског дворишта (нпр. чишћење снега, окопавање цвећа, фарбање ограда или клупа);
- остваривање предавања за одељењску заједницу на тему безбедности, насиља или друге области у оквиру које је ученик прекршио правила, односно у вези са учињеном повредом обавезе;
- учествовање у организовању/промоцији спортских, музичких, културних и других активности у школи у сарадњи са наставником;
- припрема/организовање представе, презентација видео клипа, стрипа или филма на тему у вези са учињеном повредом обавезе;
- израда флајера, стрипова, видео клипова и др. о небезбедном коришћењу средстава или небезбедном понашању и др.

Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе се могу проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.

Активности уз изречену васпитно-дисциплинску меру за тежу повреду обавеза ученика

Теже повреде обавеза ученика прописане су Законом.

Уз васпитно-дисциплинске мере укор директора и укор наставничког већа, које се могу изрећи за учињену тежу повреду обавезе ученика прописане Законом, ученику се обавезно одређује друштвено-користан, односно хуманитарни рад и спроводи изабрана активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

За учињену тежу повреду – ако је евиденција коју води школа или друга организација, односно орган уништена, оштећена, скривена, изнета, преправљена, подаци дописани, или је украдена ствар која је имовина школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог, обавезно је враћање оштећене ствари у пређашње функционално стање када је то могуће, односно куповина или надокнада уништеног.

Уколико дође до физичког повређивања, неопходно је одредити помоћ повређеном другу у мери у којој је друг који је претрпео штету спреман да прихвати такву помоћ (нпр. ношење торбе – да би се ученику олакшало долажење у школу; помоћ у изради задатака у школи – уколико је ученику отежано бележење/писање; помоћ у изради домаћих задатака и др.).

Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада за теже повреде обавеза ученика дати су у Табели 2.

Табела 2

Теже повреде обавеза ученика	Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада
1) уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;	– укључивање у припрему материјала и израду летописа школе, школског часописа и сл.;
2) преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;	– приказ о значају важности евиденције и јавних исправа у одељењима или на састанку ученичког парламента; – приказ историјских догађаја у којима је уништена значајна документација;
3) уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;	– израда презентације и приказ те презентације у одељењима на тему чувања имовине, како личне тако и школске, породичне и имовине других;
4) поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;	– брига о простору у коме ученици бораве (нпр. уређивање учионице, библиотеке, продуженог боравка, трпезарије, свечане сале и сл; помоћ у размештању клупа; помоћ у одржавању простора и др.);
5) уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго	– помоћ домару и помоћно-техничком особљу у техничком одржавању школе (чишћење снега, лишћа и др.); – помоћ у изради брошуре/флајера (нпр. „Петарде

Теже повреде обавеза ученика	Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада
<p>лице;</p> <p>6) понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког и психичког повређивања;</p> <p>7) употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;</p> <p>8) неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;</p> <p>9) учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере ради корекције понашања ученика.</p>	<p>нису играчке” и дистрибуција по одељењима, разредима и др., интернет дистрибуција и др.);</p> <p>– припрема материјала за рад у вези са темом која је повезана са одређеним понашањем и системом вредности који желимо да ученик промени, односно усвоји;</p> <p>– учествовање у предавањима/трибинама које остварују стручњаци из одговарајућих области;</p> <p>– одлазак у ватрогасну бригаду/ватрогасни дом и информисање о превенцији кроз сарадњу са родитељима;</p> <p>– истраживање, помоћ одељењском старешини, односно наставнику у прикупљању материјала за остваривање предавања на одређену тему;</p> <p>– помоћ тиму за заштиту од насиља у организовању предавања на тему у вези са повредом;</p> <p>– израда презентације на тему која је у вези са повредом обавезе;</p> <p>– помоћ дежурном наставнику;</p> <p>– помоћ у дежурству у продуженом боравку;</p> <p>– помоћ домару у радионици (нпр. поправка) и упознавање са заштитом на раду у установи и друга помоћ домару (нпр. уређење парка и простора око школе – чишћење снега, лишћа, окопавање цвећа, фарбање ограда, клупа, одржавање спортских терена и др.);</p> <p>– помоћ запосленима ангажованим на одржавању хигијене око сређивања просторија у школи и упознавање са овим занимањем, као и заштитом на раду за послове које обављају (нпр. одлагање смећа, заштитна опрема, рециклажа и др.);</p> <p>– помоћ тиму за заштиту од насиља у припреми и остваривању активности у вези са безбедношћу, у складу са узрастом и статусом ученика (брига о безбедности млађих ученика уз присуство наставника, припрема презентација, радионица, предавања, реализација предавања/радионица у одељењу и др.);</p> <p>– израда презентације и држање предавања уз подршку наставника на тему Заштита личних података на интернету;</p>

Теже повреде обавеза ученика	Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада
	– помоћ дежурном наставнику у остваривању дежурства.

Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе могу се проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.

Активности уз изречену васпитно-дисциплинску меру за поведу забране прописане законом

Уз васпитно-дисциплинске мере **укор директора и укор наставничког већа**, које се могу изрећи за учињену повреду забране прописане Законом, **ученику се обавезно одређује друштвено-корисан, односно хуманитарни рад** и спроводи изабрана активност друштвено-корисног, односно хуманитарног рада.

Примери активности друштвено-корисног и хуманитарног рада за повреде забране дати су у Табели 3.

Табела 3

Повреде забране	Примери активности друштвено-корисног, односно хуманитарног рада
1) забрана дискриминације; 2) забрана насиља, злостављања и занемаривања; 3) забрана понашања које вређа углед, част или достојанство.	– организовање предавања/презентације на тему људских права, као и права деце; – организовање предавања/презентације за ученике на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима; – организовање предавања/презентације за родитеље на неку од тема у вези са грађанским правима, обавезама и одговорностима у сарадњи са стручним сарадником и/или наставником; – учествовање у организацији хуманитарне акције за помоћ и подршку угроженима (Црвени крст, Свратиште, Установе заштите деце без родитељског старања и др.); – подршка педагошком асистенту или личном пратиоцу у пружању подршке ученицима.

Наведене активности се могу комбиновати, а у складу са специфичностима школе се могу проширивати и другим активностима прописаним општим актом школе.